

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce: **S. Z.**, zastoupeného JUDr. Janem Konečným, advokátem, se sídlem Praha 2, Oldřichova 273/13, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 31. 5. 2005, č. j. 48 Az 175/2004 - 32,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovenému zástupci žalobce advokátovi JUDr. Janu Konečnému **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 2150 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 1 měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 25. 5. 2004, č. j. OAM-2600/VL-10-SE01-2003 nebyl žalobci (dále i „stěžovatel“) udělen azyl dle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění platném v době rozhodování ve věci (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti žalobce o udělení azylu byla snaha o legalizaci pobytu na území České republiky po správním vyhoštění, touha nadále zde žít, využit se zde, dále špatné sociální a ekonomické podmínky ve vlasti a pocit méněcennosti pro svoji ruskou národnost. Žádost žalobce posuzoval žalovaný na pozadí informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a ekonomické situace a stavu

dodržování lidských práv v Moldavsku, a to zejména Zprávy Ministerstva zahraničí Spojených států amerických ze dne 25. 2. 2004 o dodržování lidských práv v Moldavsku za rok 2003, Zprávy o Moldavsku Ministerstva vnitra Velké Británie z října 2002 a aktuálních informací České tiskové kanceláře. Žalobce z vlasti vycestoval, jelikož měl ekonomické problémy vzhledem k tomu, že nepracoval a živil ho kamarádi, u kterých střídavě bydlel. Jak prokazují shromážděné informace, ekonomická situace Moldavska je velmi obtížná pro většinu obyvatel a žalobce v tomto kontextu není vystaven žádnému individuálnímu tlaku ze strany státních či jiných orgánů. Žalovaný konstatoval, že ekonomické důvody nelze podřadit důvodům významným z hlediska azylového řízení. Dále žalovaný z výpovědi žalobce zjistil, že byl vzhledem ke své ruské národnosti ve vlasti několikrát napaden slovně či fyzicky, protože neovládal úřední jazyk, z téhož důvodu mu nebylo umožněno studovat a zlepšit si postavení v zaměstnání. Ze shromážděných zpráv ve věci mimo jiné vyplynulo, že úředním jazykem v Moldavsku je rumunština, občan má zákonné právo vybrat si jazyk pro styk s vládními úředníky nebo obchodními subjekty, v praxi nebyly ruský mluvící osoby vystavovány diskriminaci, co se týká možnosti studovat či vzdělávat se zaručuje ústava možnost vybrat si jazyk výuky. Jak žalobce uvedl, po útoci na svou osobu neoznámil nic kompetentním orgánům, protože tak neučinil, neprokázal, že by jednání útočníků bylo podporováno či trpěno úřady v jeho vlasti, nebo že by státní orgány nebyly schopny mu zajistit ochranu. Dále bylo zjištěno, že během návštěvy žalobce u sestry v Rusku byl vyrabován a poničen dům jeho matky v Moldavsku, tuto skutečnost žalobce ohlásil na policii v obci, kde mu přislíbili, že budou pátrat, dále však žalobce nic nepodnikal a odjel zpět do Ruska. Ani v tomto případě dle žalovaného žalobce prokazatelně nevyužil všech možností k zajištění svých práv v zemi původu. Závěrem žalovaný konstatoval, že žádost žalobce o udělení azylu působí účelově, neboť sám žalobce uvedl, že požádal o azyl z důvodu legalizace pobytu na území České republiky, a to v době, když zde více než rok žil a pracoval nelegálně, navíc až poté, co mu bylo cizineckou policií uděleno správné vyhoštění. Žalovaný shledal, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu podle ustanovení § 12 písm. a, b) zákona o azylu, že stejně tak nesplňuje podmínky dle ustanovení § 13 zákona o azylu, a nezjistil u něj ani důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení azylu dle ustanovení § 14 zákona o azylu.

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 31. 5. 2005, č. j. 48 Az 175/2004 - 32 zamítl žalobu podanou žalobcem proti shora citovanému rozhodnutí žalovaného. V odůvodnění rozsudku krajský soud shrnul dosavadní skutková a právní zjištění ve věci a mimo jiné uvedl, že v průběhu správního řízení nebylo zjištěno, že by u žalobce byly splněny podmínky pro ochranu pro pronásledování z některého z důvodů uvedených v ustanovení § 12 zákona o azylu. Příčinou ekonomických obtíží žalobce je všeobecná nestabilní ekonomická situace v Moldavsku, která postihuje většinu obyvatelstva, v tomto směru nebyl žalobce vystaven ze strany státních orgánů žádnému nátlaku. Podle žalovaným shromážděných informací není ruský hovořící obyvatelstvo diskriminováno, občan má právo si vybrat jazyk, který bude používat při jednání se státními orgány, ruská a další menšiny mají zastoupení v parlamentu. Potíže se spoluobčany moldavské národnosti, verbální či fyzické útoky útočníků, tak jak uvedl žalobce, představují dle soudu nezákonný postup soukromých osob, nebylo prokázáno, že by takové jednání bylo podporováno či trpěno úřady ve státě nebo že by státní orgány nebyly schopny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu, ostatně žalobce uvedené jednání ani neoznámil. Ekonomické obtíže žalobce v zemi původu, snaha o legalizaci pobytu po jeho více než ročním působení zde, zákaz pobytu vyslovený cizineckou policií, nejsou důvody pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu a s tímto závěrem žalovaného se soud ztotožňuje. Ze spisového materiálu nebylo soudem zjištěno, že by žalovaný překročil zákonem stanovení meze správního uvážení, je zřejmé, že osobní poměry žalobce a situace

v oblasti dodržování lidských práv v Moldavsku byly dostatečně zjištěny a posouzeny. Krajský soud dospěl k závěru, že skutková zjištění, z nichž rozhodnutí žalovaného vycházelo, jsou dostatečná, že závěr správního orgánu je v souladu se zákonem a žaloba byla proto podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) zamítnuta.

Proti rozsudku Krajského soudu v Praze podal stěžovatel včas kasační stížnost, ve které uvádí důvody uvedené v ustanoveních § 103 odst. 1 písm. a) až d) s. ř. s. Stěžovatel namítá, že žalovaný i krajský soud posoudily jeho případ v rozporu se zákonem o azylu. V doplnění kasační stížnosti stěžovatel upřesnil, že uplatňuje důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., který spatřuje v tom, že při posouzení jeho žádosti o udělení azylu nebyla správně zjištěna skutková podstata a tato vada řízení posléze vedla k nesprávnému rozhodnutí správního orgánu. Stěžovatel nesouhlasí s hodnocením poměrů v zemi původu, jak jsou uvedena v rozhodnutí žalovaného, a která vzal za prokázané také krajský soud. Stěžovatel je přesvědčen o tom, že jako příslušníku menšiny mu v případě návratu do země jeho původu hrozí nebezpečí. Dále stěžovatel namítá, že má reálnou obavu z nuceného opuštění České republiky a následného odjezdu do Moldavska, kde mu hrozí vážné nebezpečí z politických důvodů. Stěžovatel navrhuje, aby napadený rozsudek krajského soudu byl zrušen a věc vrácena k dalšímu řízení, zároveň navrhuje přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost kasační stížnosti, neboť má za to, že jak jeho rozhodnutí, tak napadený rozsudek, byly vydány v souladu s právními předpisy, odkazuje na správní spis ve věci, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele učiněná ve správním řízení, a na vydané rozhodnutí. Stěžovatelovy ekonomické potíže a potíže s Moldavany (neznal jejich jazyk), kdy se nedokázal vhodně uplatnit v tamní společnosti a cítil se jako podřadný člověk, nelze považovat za to, že byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, či z důvodu své rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout a nepřiznat odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek Krajského soudu v Praze a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za vhodné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti není jeho úkolem znovu komplexně posuzovat otázku, zda měl či neměl být stěžovateli azyl udělen, nýbrž má posoudit, zda předchozí řízení trpělo vadami spadajícími pod vymezení v § 103 odst. 1 s. ř. s. tvrzenými v kasační stížnosti, popřípadě některými dalšími vadami, k jejichž přezkumu je Nejvyšší správní soud povolán v řízení zahájeném platně podanou kasační stížností.

Stěžovatel se v kasační stížnosti dovolává ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy vady řízení spočívají v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí žalovaného správního orgánu měl zrušit. Stěžovatel namítá, že žalovaným nebyla správně zjištěna skutková podstata, která vedla k nesprávnému rozhodnutí, nesouhlasí s hodnocením poměrů v zemi původu a má za to, že mu jako příslušníku menšiny v případě návratu hrozí nebezpečí.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že z předloženého soudního spisu ve věci plyne, že stěžovatel v žalobě namítal nesprávné a nedostatečné zhodnocení důkazů ze strany žalovaného a trval na tom, že splňuje podmínky ustanovení § 12 zákona o azylu. Krajský soud se žalobními námitkami řádně zabýval a dospěl k závěru, že žalovaný provedl ve věci dostatečné dokazování, pro rozhodnutí si opatřil dostatek podkladů. Žalovaný vycházel zejména z tvrzení stěžovatele uváděných v žádosti o udělení azylu dne 31. 5. 2003 a v pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu dne 5. 8. 2003, z informací obsažených ve Zprávě Ministerstva zahraničí Spojených států amerických ze dne 25. 2. 2004 o dodržování lidských práv v Moldavsku za rok 2003, Zprávě o Moldavsku Ministerstva vnitra Velké Británie z října 2002 a aktuálních informací České tiskové kanceláře, na jejichž základě zjistil přesně a úplně skutkový stav věci, který rozebral v kontextu platné právní úpravy a dospěl k závěrům popsáním v rozhodnutí. Stěžovatel uvedl, vlast opustil v únoru 2002 z ekonomických důvodů, o udělení azylu v České republice požádal, protože měl ve vlasti potíže se spoluobčany moldavské národnosti, kteří jej slovně a fyzicky napadali, a také protože mu v květnu 2003 bylo v České republice uděleno správní vyhoštění. Jiné problémy včetně problémů se státními orgány stěžovatel ve vlasti neměl, na státní orgány se ani nikdy neobrátil s žádostí o pomoc, do vlasti se stěžovatel nechtěl vrátit, v případě návratu se však ničeho neobával. Ze shromážděných zpráv o situaci v Moldavsku bylo žalovaným mimo jiné zjištěno, že ekonomické problémy postihují vesměs všechny tamní obyvatele a stěžovatel v tomto směru nebyl vystaven žádnému individuálnímu tlaku ze strany státních či jiných orgánů, a že rusky mluvící obyvatelstvo není státní moci diskriminováno, občané mají právo vybrat si jazyk pro styk s vládními úředníky či pro studium. Po posouzení tvrzení stěžovatele a informací o situaci v jeho vlasti žalovaný rozhodl o neudělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu, neboť stěžovatel nesplnil taxativně stanovené zákonné podmínky. Ekonomické potíže stěžovatele nelze považovat za azylově relevantní důvody a chování soukromých osob vůči stěžovateli, ačkoli spočívalo v negativním jednání, nelze označit za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, když stěžovatel se ani nepokusil obrátit s žádostí o pomoc na státní či nestátní orgány nebo instituce. Rovněž nešlo přehlédnout skutečnost, že stěžovatel na území České republiky pobýval více než rok nelegálně a žádost o udělení azylu podal teprve poté, co mu bylo uděleno správní vyhoštění. Krajský soud nenalezl v daném správním řízení o udělení azylu namítané vady a s napadeným rozhodnutím žalovaného vyslovil souhlas. Nejvyšší správní soud se s názorem krajského soudu ztotožňuje a nepovažuje stěžovatelem uplatněný stížnostní důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. za oprávněný.

Podle ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlíží Nejvyšší správní soud ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. V podané kasační stížnosti stěžovatel nově namítá, že má reálnou obavu z nuceného opuštění České republiky a následného odjezdu do Moldavska, kde mu hrozí vážné nebezpečí z politických důvodů. Jelikož citovanou skutečnost stěžovatel nezmínil v rámci správního řízení o udělení azylu vedeného žalovaným ani v rámci řízení o žalobě u krajského soudu, ale teprve po vydání napadeného rozsudku, nelze k ní v řízení o kasační stížnosti přihlížet.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud na okraj podotýká, že stěžovatel v úvodu kasační stížnosti výslovně zmiňuje také ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), c) a d) s. ř. s., uvedená zákonná ustanovení však dále jakkoliv blíže nespecifikuje a v doplnění kasační stížnosti upřesňuje,

že kasační stížnost podává z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Za této situace se Nejvyšší správní soud shora citovanými stížnostními důvody nezabýval.

Na závěr Nejvyšší správní soud upozorňuje, že právní institut azylu nelze směřovat s instituty sloužícími k legalizaci pobytu cizinců na území České republiky, které jsou vymezeny například v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.

S přihlédnutím k ustanovení § 78b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (ustanovení § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (ustanovení § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Krajský soud v Praze stěžovateli k jeho žádosti ustanovil zástupcem advokáta pro řízení o kasační stížnosti, náklady řízení v tomto případě hradí stát. Náklady spočívají v odměně za dva úkony právní služby v částce 2000 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., v platném znění] a v náhradě hotových výdajů v částce 150 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky), celkem 2150 Kč. Tato částka bude zaplacená z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupce JUDr. Jana Konečného do 1 měsíce od právní moci rozsudku

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. srpna 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu